

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Педагогіка (ФКС)»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність - 017 Фізична культура і спорт

Рік навчання 2, семестр 3
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання - українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

д.пед.наук, професор Сопівник Руслан Васильович

sopivnyk_r@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1887>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є підготовка сучасного кваліфікованого фахівця, здатного здійснювати педагогічну діяльність з високим ступенем соціального змісту виховного процесу; зі знанням оптимальних форм організації педагогічної взаємодії за принципами гуманізації і демократизації; з високим рівнем теоретичного і методичного осмислення суті педагогічної взаємодії, використання продуктивних оптимальних технологій, моделювання різних форм її організації.

Завдання: свідоме оволодіння студентами теоретичними знаннями з проблем виховання і навчання дітей; усвідомлене засвоєння студентами змісту, організаційних форм і методів виховання і навчання дітей з метою різнобічного виховання і формування особистості дитини; набуття студентами вмінь організувати і реалізувати пізнавальні, розвивальні і виховні аспекти педагогічної взаємодії в закладах освіти; забезпечення диференційованого особистісного підходу; формування у студентів уміння творчо використовувати у навчально-виховному процесі надбань народної педагогіки, класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей; розвиток самостійності, критичності мислення, творчості; розширення загальнопедагогічного і загальнокультурного світогляду студентів; вдосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики; формування позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4 Здатність працювати в команді.

ЗК5 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК10 Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

СК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Результати навчання:

ПРН4 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН5 Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

РН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

РН 18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Модуль 1 Загальні основи педагогіки і теорія навчання				
Тема 1. Педагогіка як наука і навчальний предмет, її зв'язок з іншими науками.	2/2	Визначити сутності педагогіки в системі гуманітарних наук. Об'єктивні соціально-економічні передумови виникнення й розвитку педагогічної теорії. Знати об'єкт, предмет педагогіки. Функції педагогіки: фундаментальна та прикладна, рівні їхньої реалізації. Основні категорії педагогічної науки.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 3 бали
Тема 2. Педагогічний процес.	2/2	Розглянути педагогічний процес як систему, його компоненти. Вивчити цілісність педагогічного процесу, функції педагогічного процесу. Закономірності педагогічного процесу. Розрізняти етапи	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 3 бали

		педагогічного процесу.		
Тема 3. Інновації в педагогіці	2/2	Дослідити поняття інновації. Інновації – що це таке? Розглянути класифікацію нововведень в освіті. Критерії нововведення. Знати які проблеми найчастіше є об'єктами інновацій? Інноваційна педагогіка. Гуманістична педагогіка.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 3 бали
Тема 4 Дидактика як теорія освіти і навчання.	2/2	Розглянути загальне поняття про дидактику. Предмет і завдання дидактики. Основні дидактичні концепції. Розуміти дидактичну систему. Сутність традиційної і педоцентричної дидактичних концепцій. Становлення сучасної дидактичної системи.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 4 бали
Тема 5. Процес навчання як цілісна система.	2/4	Дослідити поняття процесу навчання, його структура. Розглянути функції процесу навчання. Аналізувати освітні функції. Наукові знання. Виховна функція. Розвиваюча функція.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 6 балів

		<p>Структура діяльності педагога у навчальному процесі. Охарактеризувати психологічні основи діяльності учнів у процесі навчання фізичної культури. Діяльність учителя і учня в різних видах фізичного навчання.</p>		
<p>Тема 6. Принципи навчання.</p>	2/3	<p>Розглянути принципи навчання як дидактична категорія. Закони і закономірності навчання. Педагогічний закон. Характеристика принципів навчання. Принцип науковості навчання Принцип систематичності й послідовності. Принцип свідомого засвоєння знань. Принцип активності й самостійності. Принцип наочності, єдності конкретного й абстрактного. Принцип доступності навчання. Принцип ґрунтовності. Принцип зв'язку навчання з життям,</p>	<p>Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)</p>	ПЗ – 5 балів

		практикою. Принцип раціонального поєднання колективних та індивідуальних форм і способів навчальної роботи.		
Тема 7 Загальні методи навчання.	2/4	Засвоїти поняття про методи навчання. Класифікація методів навчання. Методи організації і здійснення навчально- пізнавальної діяльності на уроках фізичної культури. Методи стимулювання навчальної діяльності школярів у процесі навчання на заняттях з фізичної культури. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Проблема оптимального вибору методів навчання.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 6 балів
Тема 8 Засоби навчання на уроках фізичної культури	2/2	Розглянути поняття засобів навчання та їх класифікація. Матеріальні засоби навчання на уроках фізичної культури. Засоби матеріалізації розумових дій. Ідеальні засоби навчання. Вербалізація засобів	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 4 бали

		розумових дій. Дидактичні до вербалізованих засобів викладання на уроках фізичної культури.		
Тема 9 Форми організації навчального процесу в закладах освіти.	2/4	Поняття про форми організації навчального процесу в школі, зокрема на уроках фізичної культури. Функції форм навчання. Фактори, що впливають на вибір організаційних форм навчання. Форми організації навчання та їх розвиток у дидактиці.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 6 балів
Модуль 2 Теорія виховання.				
Тема 10	2/2	Вивчити загальні закономірності і принципи виховного процесу. Характеристика закономірностей і умов виховання підростаючого покоління на уроках фізичної культури. Принципи педагогічного процесу. Розглянути специфіку принципів виховання на уроках фізичної культури. Суспільна спрямованість виховання. Вміти знаходити зв'язок виховання з життям, працею.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 3 бали

		Опора на позитивне у дитини. Гуманізація виховання. Індивідуальний підхід. Єдність виховних впливів.		
Тема 11. Загальні методи і засоби виховання.	2/4	Розглянути поняття про сутність методів, прийомів і засобів виховання. Виявити умови, що визначають вибір методів виховання на уроках фізичної культури. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості, або методи переконань. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання. Система засобів виховання. Засоби всебічного розвитку особистості. Взаємозв'язок методів і засобів виховання..	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 6 балів
Тема 12. Форми організації виховного процесу.	2/4	Знати загальну характеристику форм виховання та їх класифікацію. Єдність загального,	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання	ПЗ – 6 балів

		особливого і спеціального в формах виховання. Розглянути основні дії педагога при організації виховного процесу на уроках фізичної культури. Вибір форм виховання. Фактори, що впливають на вибір форм виховання.	самостійної роботи (зокрема в elearn)	
Тема 13. Роль і місце колективу у вихованні особистості.	2/4	Визначити поняття колективу і його види. Розглянути дитячий виховний колектив, його основні аспекти. Структура виховного колективу в школі. Зазначити найважливіші педагогічні функції, стадії і перспективи розвитку виховного учнівського колективу. З'ясувати методичні основи виховання учнівського колективу на уроках фізичної культури. Самодіяльні групи і "неформальні" об'єднання.	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)	ПЗ – 6 балів
Тема 14. Основи сімейного виховання.	2/2	Визначити вплив атмосфери сімейного життя на процес і результат виховання	Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій.	ПЗ – 3 бали

		<p>особистості. Характеристика сімейної політики і демографії в Україні. Розглянути тенденції сучасного сімейного виховання. Сімейне виховання і сімейне право.</p>	<p>Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)</p>	
<p>Тема 15. Основи національного виховання.</p>	2/4	<p>Розглянути сутність і особливості національного виховання. Вивчити принципи національного виховання. Забезпечення принципу гуманізації виховання. Принцип демократизації виховання. Принцип народності виховання. Принцип природо-відповідності виховання. Принцип культуро-відповідності виховання. Принцип безперервності виховання. Принцип етнізації виховного процесу. Національне виховання як фактор цілісного формування особистості.</p>	<p>Виконання практичних завдань. Написання доповідей, презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn)</p>	ПЗ – 6 балів

		Основні напрями національного виховання. Система безперервного національного виховання. Основні шляхи реалізації національного виховання.		
Всього за семестр				70
екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Якщо навчання відбувається в очному форматі. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету). За умови переходу в онлайн режим, то відвідування лекцій і практичних занять є обов'язковим на платформі Zoom.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навчальний посібник / Н. П. Волкова. К.: Академвидав, 2017. 616 с.
<https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>
2. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. / О. С. Березюк, О. М. Власенко. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 211 с.
3. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи / методичний порадиш науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023–2024 навчального року : методичні рекомендації / за заг. ред. Олега Топузова, Тетяни Засекої : Ін-т педагогіки НАПН України. [Електронне видання] Київ : Педагогічна думка, 2023. 192 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник. Київ: Ліра-К, 2016. 608 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12225.pdf>
5. Козловський Ю.М. Педагогіка : підручник. Нац. ун-т «Львів.

Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 371 с.
<https://librarygo.lpnu.ua/?elbook=pedagogika>

6. Марушкевич А. А., Спіцин Є С. Педагогіка. Навч. Посібник. Кив: ВПЦ КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. 383 с.

7. Осадчий І. Г. Педагогіка якості освіти: бери й роби : посіб. із менедж. якості для кер. закл. заг. серед. освіти. – Київ : Шкільний світ, 2021. 271 с.

8. Пальчевський С. С. Педагогіка : загальні засади педагогіки, з історії педагогіки, теорія освіти і навчання (дидактика), теорія виховання, школознавство : рек. МОН України як навч. посіб. для студ ВНЗ. – Вид. 3- те, стереотип. Київ : Каравела, 2019. 495 с.

9. Пащенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 228 с.

10. Педагогіка: навчальний посібник / В.М. Галузяк, М.І.Сметанський, В.І. Шахов. – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. – 400 с.

11. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. - 120 с.

12. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти / М. О. Супрун. – К.: КДА, 2018. — 400 с.
https://lib.iitta.gov.ua/712758/1/Pedagogika_2018.pdf

13. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник / М. М. Фіцула. - К. : Академвидав, 2017. – 560 с.

14. Хмельницька О.С. Педагогіка. Історія педагогіки : навчально-методичний посібник Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі, Каф. заг. педагогіки і педагогіки вищ. школи. Переяслав : Домбровська Я.М., 2021. 221 с.

15. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

16. 2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського <https://dnpb.gov.ua/ua/>

17. 3. Бібліотека українських підручників <https://pidru4niki.com/>

18. 4. Библиотека Гумер <https://www.gumer.info/>

19. 5. Стратегія розвитку освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

20. 6. Концепція Нової української школи.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainskashkola-compressed.pdf>

21. 7. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті.
<http://www.edudirect.net/sopids-1388-1.html>

22. 8. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

23. 9. Закон України «Про освіту» (2017).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>